

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖ

Haku

Erityisavustus korkeakouluille korkeakoulujen kehittämishankkeisiin 08.09.2016 - 31.10.2016 16:15

Hakijan nimi

Haaga-Helia ammattikorkeakoulu Oy

Osoite

Ratapihantie 13
00520 HELSINKI

Sähköposti

kirjaamo@haaga-helia.fi

Puhelinnumero

09 148 901

 Annan suostumukseni hakemusta koskevien päätösten sähköiseen tiedoksiintoon.

Haettava summa

2 072 000,00 €

Avustusta koskevat tiedot

Hankkeen nimi/Käyttötarkoitus

TOTEEMI Työstä oppimassa, työhön (Arbete – kompetens – karriär)

Lyhyt kuvaus käyttötarkoituksesta

Toteemissa luodaan rakenteita ja toimintatapoja vahvistamaan korkeakouluopiskelijoiden työmarkkinoille kiinnittymistä. Hanke toteutetaan 18 korkeakoulun yhteistyössä ja kaksikielisenä. Korkeakoulut toimivat kehittämiskoreissa: Joustavasti työssä, Osaamista työstä ja työhön, ja Hyvinvointi työssä oppimisessa. Hankkeen tuloksena on luotu, jaettu ja juurrutettu ratkaisuja joustaviin opintopolkuihin, työssä oppimiseen, ympärivuotiseen opiskeluun ja korkeakoulun ja työelämän yhteiskehittelyyn.

Haettava summa

2 072 000,00 €

Avustuksen suunniteltu käyttöaika

01.09.2017 - 30.09.2019

Lisätiedot asiakkaasta

Toimintayksikkö / Aliorganisaatio

Ammatillinen opettajakorkeakoulu

Hakemuksen yhteyshenkilö ja yhteystiedot

Hannu Kotila
yliopettaja, Ammatillinen opettajakorkeakoulu

Sähköposti

hannu.kotila@haaga-helia.fi

Puhelin

050 430 6661

Internetsivut

<http://www.haaga-helia.fi/fi/koulutus/amatillinen-opettajakorkeakoulu>**Hankesuunnitelma**

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖ

Tarvekuvaus

Onnistunut yhteistyö korkeakoulujen ja yritysten välillä hyödyttää merkittävästi korkeakouluja, yrityksiä, ja koko yhteiskuntaa. Henkilökohtaistetut oppimispolut, verkkoratkaisut ja työelämään integroitunut oppiminen on kasvussa, mutta ketteriä ratkaisuja työelämän ja korkeakoulun välille tarvitaan yhä enemmän, koska:

- nopeatempoisille työmarkkinoille muodostuu työntekijöiden osaamisen ja työn osaamistarpeiden kohtaanto-ongelma
- digitalisaation ja globalisaation myötä työelämän vaatimukset muuttuvat
- korkeakouluopiskelijoiden opintojen aikainen ansiotyö on paljolti hyödyntämätön mahdollisuus
- opiskelijoiden ansiotyössä oppimista ei tunnisteta riittävästi osaksi korkeakouluoppimista
- korkeakoulupedagogiset ratkaisut eivät riittävästi tue opiskelijan joustavaa opiskelua ja etenemistä opinnoissa
- opiskelijoiden valmistumispalautteen mukaan ammattikorkeakoulujen työelämäyhteydet ja työelämäneuvonta ovat heikomminkin toteutuneet osa-alueet (vipunen.fi)

Tavoitteet

Luodaan tehostettuja rakenteita ja toimintatapoja vahvistamaan korkeakouluopiskelijoiden työmarkkinoille kiinnittymistä ja työllistävyyttä.

- vahvistetaan korkeakoulun ja työelämän välistä yhteiskehittelyä, jossa opiskelijat oppivat ja työelämä sekä korkeakoululuopetus uudistuvat
- tuotetaan alumniverkostoja hyödyntämään työssä tapahtuvan osaamisen arvioinnin käytäntöjä
- kehitetään työssä oppimista osaksi korkeakouluopiskelua: työn opinnollistamisen ratkaisut, kuten opinnollistamissopimusmallit
- varmistetaan (myös digitaalisia ratkaisuja) työelämä-, ohjaus- ja arviointiosaamista vastaamaan paremmin työelämän haasteisiin
- levitetään tutkimuslähtöistä tietoa opiskelijoiden työssäkäynnistä, työllistymisestä ja työllistyvyyteen yhteydessä olevista tekijöistä ja hyvistä työelämän ja korkeakoulun yhteistyön käytännöistä
- verkotutaan kansainvälisesti tutustumalla eurooppalaisiin hyviin käytäntöihin ja lisätään näin kansainvälistä näkyvyyttä ja vaikuttavuutta
- jaetaan uusia käytäntöjä

Toteutustapa

Hanke toteutetaan 16 ammattikorkeakoulun ja 2 yliopiston yhteistyössä ja kaksikielisenä. Nämä osatoteuttaja-ammattikorkeakoulut ja yliopistot sitoutuvat omilla suunnitelmillaan toimimaan Toteemi-hankkeessa kehittämiskoreissa: Joustavasti työssä, Osaamista työstä ja työhön, ja Hyvinvointi työssä oppimisessa.

Osatoteuttajat huomioivat toteutussuunnitelmissaan oman korkeakoulunsa profiilin, vahvuudet ja kehittämiskohteet. Haaga-Helia sitoutuu organisoimaan ja koordinoimaan hankkeen ja varmistamaan onnistuneiden tulosten levittämisen yli kehittämiskorien ja yli korkeakoulurajojen.

Toimenpiteet ja vaiheet

Selvitetään kansainvälisen verkoston ja tutkimuksen tuloksia ja etsitään toimivia ratkaisuja liittyen opintopolkuihin, joustavaan ympärivuotiseen opiskeluun ja opiskelijahyvinvointiin ja esteettömyyteen.

Kerätään kansallisesti toimivia toimintamalleja opiskelijoille suunnattuun tukeen ja ohjaukseen. Tässä kiinnitetään huomiota ohjauksen kautta saatuihin muutoksiin opintojen keskeyttämisissä ja opintopistekertymissä.

Hyvien käytäntöjen keräämisen sekä kansainvälisten käytäntöjen vertailun pohjalta luodaan korkeakouluhenkilöstön kehittämisohjelma, jota Haaga-Helia Ammatillinen opettajakorkeakoulu koordinoi ja organisoii. Ohjelma kohdistetaan ohjaus- ja opettajahenkilöstölle ja se kohdistuu kehittämiskorien tulosten levittämiseen.

Ohjelman valmennustilaisuudet järjestetään kussakin osatoteutuskorkeakoulussa siten, että mukana on opiskelijaedustajat paikallisesta opiskelijakunnasta, sekä työelämäkumppanien edustajat. Kehittämisohjelman tavoitteena on kiinnittää opiskelijat työmarkkinoille opintojen varhaisessa vaiheessa hyviä käytäntöjä levittämällä ja juurruttamalla.

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖ

Haetaanko avustusta usean yhteisön hankkeeseen?

Kyllä

Yhteistyötahot

Nimi	Y-tunnus
Yrkeshögskolan Arcaba Ab	2553871-2
Helsingin yliopisto	0313471-7
Humanistinen ammattikorkeakoulu Oy	1474763-1
Hämeen ammattikorkeakoulu Oy	2617489-3
Jyväskylän Ammattikorkeakoulu Oy	1006550-2
Jyväskylän yliopisto	0245894-7
Kymenlaakson ammattikorkeakoulu Oy	1039730-4
Lahden ammattikorkeakoulu Oy	2630644-6
Lapin ammattikorkeakoulu Oy	2528792-5
Laurea ammattikorkeakoulu Oy	1046216-1
Metropolia ammattikorkeakoulu Oy	2094551-1
Ab Yrkeshögskolan vid Åbo Akademi/ Yrkeshögskolan Novia	2059910-2
Oulun ammattikorkeakoulu Oy	2509747-8
Saimaan ammattikorkeakoulu Oy	2177546-2
Satakunnan ammattikorkeakoulu Oy	2388924-4
Savonia-ammattikorkeakoulu Oy	2629463-3
Tampereen ammattikorkeakoulu Oy	1015428-1

Muut keskeiset yhteistyökumppanit

Työelämätoimijat ja edunsaajakorkeakoulut: Arcada, Haaga-Helia, Hamk, Helsingin yliopisto, JAMK, LAMK, Lapin amk, Laurea, Metropolia, Oamk, Saimaan amk, Samk, Tamk, Yrkeshögskolan Novia vid Åbo Akademi, Humak, KyAMK, Jyväskylän yliopisto, Savonia Projektin kehittelyyn osallistuvat yhteistyökumppanit: SAMOK tukee hankkeen tavoitteita välittämällä tietoa hankkeen toiminnasta opiskelijoille ja sidosryhmilleen. Jokainen korkeakoulu varmistaa opiskelijakunnan ja opiskelijoiden osallistamisen hankkeeseen. Osatoteuttajat nimeävät paikalliset työelämäkumppanit. Työmarkkinajärjestöiltä kysytään kiinnostusta ohjausryhmään.

Osatoteuttajat: 16 ammattikorkeakoulua (opetushenkilöstö ja opiskelijakunta) ja valitut yliopistot. Tutkimuslähtöisyyttä hyödynnetään hankkeen tavoitteiden asettamisessa, suunnittelussa, toteuttamisessa ja hankkeen tuottaman muutoksen arvioinnissa. Tutkimuksesta vastaavat ensisijaisesti Helsingin yliopisto, Jyväskylän yliopisto, Haaga-Helian oma ToTo-hanke ja mahdolliset muut palveluntuottajat (esim. Opiskelun tutkimussäätiö Otus tai muut).

Hankkeeseen osallistuvat korkeakoulut sitoutuvat tuottamaan ja jakamaan tutkimusta, kehittämistoimenpiteitä ja ratkaisuja, jotka eivät toteutuisi ilman lisäpanostusta. Korkeakoulut kiinnittyvät hankkeen kehittämiskoreihin ja vastaavat hankesuunnitelman toteuttamisesta kehittämissuunnitelmansa mukaisesti. Kehittämissuunnitelmissa näkyy tavoitteiden ja toimenpiteiden kytkeytyminen korkeakoulun strategiaan ja profiiliin.

Korkeakoulut muodostavat konsortioita kehittämiskoreittain ja ne toteuttavat vertaisarviointia sekä kansallisesti että kansainvälisesti. Haaga-Helia Ammatillinen opettajakorkeakoulu johtaa ja koordinoi koko hanketta ja vastaa ammatillisten opettajakorkeakoulujen yhteistyössä toteuttamasta korkeakoulujen henkilöstön kehittämisohjelmasta. Kussakin osatoteutuksessa tehdään erillinen kehittämissuunnitelma, jossa korkeakoulun tehtävä, strategia, profiili ja vahvuusalat näkyvät osana kehittämistä.

Kohderyhmä

16 ammattikorkeakoulua (opet, opettajat) 2 yliopistoa. Näiden koko korkeakouluyhteisö, opiskelijat, opetushenkilöstö ja opiskelijakunnat sekä työelämäkumppanit sekä niiden kanssa toteutettavat yhteishankkeet. Työelämäkumppanien ja opiskelijakuntien roolitus ja vastuut kuvataan kussakin osatoteutuksessa erikseen.

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖ

Aikataulu

Syksy 2017: Suunnitelmien konkretisointi. Aloitustyöpajat koreittain. Valmennusohjelma käynnistyy.

Kevät 2018: Vallitsevien käytäntöjen vertaisarviointi. Kehitystyön käynnistäminen ratkaisujen löytämiseksi.

Syksy 2018: Uusien ratkaisujen ja tulosten esittely ja jakaminen kansallisesti ja kansainvälisesti.

2019: Selkeästi uusien toimivien käytäntöjen vertaisarviointi. Hyvien uusien toimivien käytäntöjen levittäminen ja juurruttaminen, kehittämissuosituksat, itsearviointiseminaari

Tulokset ja vaikutukset

Hankkeen tuloksena syntyy tehostettuja rakenteita ja toimintatapoja, jotka vahvistavat korkeakouluopiskelijoiden työmarkkinoille kiinnittymistä ja monimuotoistavat korkeakoulujen työelämäyhteyksiä. Ratkaisuisa ylitetään korkeakoulun ja työelämän ja eri korkeakoulusektoreiden välisiä rajoja, ja integroidaan opiskelijan oppimista, työtä ja työllistymistä, työelämän innovaatiotoimintaa sekä yritysten uudistumista ja liiketoimintaa.

On luotu pysyviä toimintamalleja opiskelijoille suunnattuun tukeen, uraohjaukseen sekä yhteistyöhön työelämän kanssa. Vertaisarvioinnin kautta korkeakouluilla on ajantasaista tietoa opintojen sujuvuuteen vaikuttavista tekijöistä.

Projektisuunnitelman liitteenä on osatoteutusten omat osatoteutussuunnitelmat. Projektisuunnitelmassa ja -sopimuksessa on määritelty kunkin osallistuvan korkeakoulun osavastuu projektissa ja tulosten soveltamisessa. Tuloksia seurataan opiskelijapalautteesta, valmistumisista, opintopistekertymistä ja työllistymisestä.

Tulosten hyödyntäminen

Vertaisarviointiprosessissa voidaan määritellä kehittämisprosesseissa syntyneet hyvät käytännöt. Vakiinnuttaminen tapahtuu OPS- ohjaus- ja hallinnollisissa toimintatavoissa. Hyvät käytännöt voivat olla ratkaisuja kesyihin, monimutkaisuun tai ilkeisiin ongelmiin (Arnkil ym. 2007). Monimutkaisia (wicked) ongelmia voidaan tunnistaa vasta, kun niille on löytynyt ratkaisu. Tämä edellyttää laajaa yhteiskehittelyä. Ratkaisujen löytymisen mahdollistuu siten, että useampi korkeakoulu lähestyy samoja ongelmia eri suunnista. Ilkeät ongelmat haastavat korkeakoulut tunnistamaan sellaisia tarpeita ja ongelmia, joihin nykyisellä toiminnalla ei voida vastata. Tämä vaatii erityisiä toimia toimivien ratkaisujen levittämisessä. Kussakin osatoteutussuunnitelmassa on ennakoitu projektin vaikutuksia ja muutoksen käyttöönottoprosessia korkeakoulussa. Kunkin korkeakoulun opintopistekertymää, valmistumista ja opiskelijoiden työllistymistä seurataan. Sitä jatketaan projektin jälkeen.

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖ

Miten hanke vastaa hakuilmoituksessa esitettyihin hakukohtaisiin myöntöperusteisiin?

Toteemi - työstä oppimassa, työhön -hanke tukee hallitusohjelman kärkihankkeen 3 tavoitteiden toteutumista. Erityisesti on panostettu kärkihanke 3 tavoitteisiin: ”Kehitetään joustavia opintopolkuja ja ympärivuotista opiskelua, edistetään opiskelijahyvinvointia ja esteettömyyttä, kehitetään korkeakoulujen henkilöstön osaamista sekä luodaan pysyviä toimintamalleja opiskelijoille suunnattuun tukeen ja ohjaukseen.”

Hanke toteuttaa toiminnassaan monikulttuurisuuden, sukupuolten välisen tasa-arvon ja yhteisöllisyyden periaatteita. Osatoteutuksissa on erityisiä korkeakoulujen yhteisöllisyyttä ja opiskelijoiden osallisuutta edistäviä tavoitteita sitä kautta kestävästä kehityksestä. Osaamisperustainen korkeakoulutus tuottaa kestävästä osaamista ja tukee elinikäistä oppimista. Hanketoiminnassa noudatetaan kestävästä kehityksestä periaatteita: matkustus-, tulostus ja neuvottelukäytännöt.

Hanke on suunniteltu käynnistyväksi syksyllä 2017. Hanke toteutetaan korkeakoulujen yhteistyönä ja siihen on kutsuttu laajasti kaikki ammattikorkeakoulut ja joitakin yliopistoja. Projektisuunnitelmassa ja sopimuksessa määritellään kunkin osallistuvan korkeakoulun osavastuu hankkeessa ja tulosten soveltamisessa.

Toteemi-hanke palvelee erityisesti opiskelijoita, työelämää sekä koko korkeakoulukenttää. Projektisuunnitelmassa ja sopimuksessa on selkeä, kustannustehokas ja realistinen suunnitelma projektin johtamisesta, työnjaosta ja yhteistyöstä. Projektisuunnitelma sisältää arvion projektin vaikutuksista sekä sen tuottaman muutoksen käyttöönotosta korkeakoulutuksessa projektin aikana ja sen jälkeen.

Tutkimuslähtöisyyttä on hyödynnetty hankkeen tavoitteiden asettamisessa, suunnittelussa, toteuttamisessa ja hankkeen tuottaman muutoksen arvioinnissa.

Kansainvälisiä hyviä käytäntöjä tai verkostoja hyödynnetään hankkeen suunnittelussa ja toteuttamisessa, erityisesti verkostoitumisen ja vertaisarvioinnin kautta.

Haaga-Helian budjettiin on laskettu koulutus, koordinaatio ja yksi osatoteutus.

Miten hanke vastaa hakuilmoituksessa esitettyihin, ministeriöstä myönnettävien avustusten yleisiin perusteisiin?

Valtionavustusta haetaan korkeakoulutuksen kehittämiseen. Tarvitsemme haastavassa yhteiskunnallisessa tilanteessa lisäpanostuksia. Hanke on yhteiskunnallisesti merkittävä. Tuen myöntäminen on perusteltua valtionavustuksen käytölle asetettujen tavoitteiden kannalta. Tuki on tarpeellista, koska se kohdistuu korkeakoulujen ydintoiminnan lisäkehittämiseen uusilla, osittain hyödyntämättömillä alueilla. Hankkeeseen on kutsuttu kaikkia avoimella kutsulla ja mukaan on lähtenyt 18 korkeakoulua. Tämä hanke edistää korkeakoulujen välistä yhteistyötä, ylittää yo/amk -rajan ja toimii kaksikielisenä sekä edistää korkeakoulujen monimuotoista työelämäyhteistyötä. Hanke edistää hallitusohjelman kärkihankkeen 3 tavoitteiden toteuttamista ja korkeakoulujen sopimuskauden 2017 – 2020 tavoitteiden saavuttamista sekä toimintasuunnitelmaa strategisen hallitusohjelman kärkihankkeiden ja reformien toimeenpanemiseksi.

Muuta

Toteemissa luodaan rakenteita ja toimintatapoja vahvistamaan korkeakouluopiskelijoiden työmarkkinoille kiinnittymistä. Hanke toteutetaan 18 korkeakoulun yhteistyössä ja kaksikielisenä. Korkeakoulut toimivat kehittämiskoreissa: Joustavasti työssä, Osaamista työstä ja työhön, ja Hyvinvointi työssä oppimisessa. Hankkeen tuloksena on luotu, jaettu ja juurrutettu ratkaisuja joustaviin opintopolkuihin, työssä oppimiseen, ympärivuotiseen opiskeluun ja korkeakoulun ja työelämän yhteiskehittelyyn.

Talousarvio

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖ

Kustannusarvio		
Henkilöstökulut	2 338 400,00 €	
Toimitilakulut		
Ulkopuoliset palvelut	325 600,00 €	
Muut kulut		
- Matka- ja majoituskulut	207 200,00 €	
- Viestintäkulut	15 000,00 €	
- Muut kustannukset	73 800,00 €	
Yhteensä	<u>2 960 000,00 €</u>	

Listaa tehtävät, joissa henkilön vuositulot sivukuluineen tai palkkio ylittää 80.000 euroa

Rahoitussuunnitelma		
OKM:ltä haettava avustus	2 072 000,00 €	
Oma rahoitus	888 000,00 €	
EU-rahoitus		
Muu julkinen rahoitus		
Yksityinen rahoitus		
Lainat		
Muu rahoitus		
Yhteensä	<u>2 960 000,00 €</u>	70.00%

Hakukohtaiset kysymykset

Hakemuksen aihealue
Ammattikorkeakoulutus

Hyväksynät

27.10.2016 KOKKO TEEMU MATTI

Hakemus on hyväksytty yhteisön allekirjoitussääntöjen mukaisesti

Liitteet

Otsikko	Tiedosto	Päiväys
Osallistuvien yhteisöjen sopimus	Toteemi_liitteet_27102016.pdf	27.10.2016